ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΡΑΣ

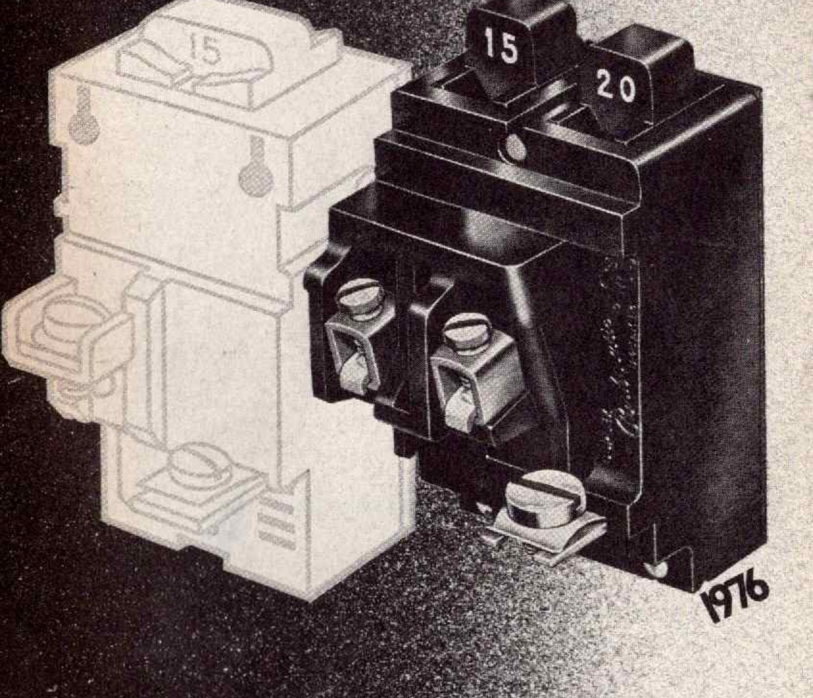

ΤΟ ΑΛΛΟΘΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙ-ΓΡΑΦΗΣ

'Εξώφυλλο : Ἄγγελος Καμπάνης

στόν
Γιώργο Χειμωνά,
μέ ἰδιαίτερη ἐκτίμηση
Μιχαήλ Μήτρας

21/6/76

"Τό ἄλλοθι τῆς περι-γραφῆς"
Πρώτη δοκιμαστική ἔκδοση
'Αθήνα, 'Ιούνιος 1976
copyright: Μιχαήλ Μήτρας, Στασίνου 6, τ.τ. 501

20 €

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΡΑΣ

ΤΟ ΑΛΛΟΘΙ
ΤΗΣ
ΠΕΡΙ-ΓΡΑΦΗΣ

(ἀποσπάσματα)

ΑΘΗΝΑ 1976

Because something is happening but you don't know what it is.
Do you, Mister Jones?

BOB DYLAN

ἐν ἀναμονῇ μεταθέσεις προβολὲς προσδιορισμοὶ ὁρίων ἕνας πλεονασμὸς συμβόλων περιορισμοὶ χρήσεων θραύσματα μιᾶς πραγματικότητος ποὺ ἔχασε ὀργάνωση καὶ συνοχὴ οἱ διαχωριστικὲς γραμμὲς δὲν εἶναι πάντα ἔκδηλες μιὰ ἐπώδυνη διαδικασία μεταβολῆς διεισδύσεις μεταμορφώσεις μέσω σταδιακῆς ἀντιλήψεως μιὰ στιγμιαία ἄμεση πληροφόρηση ὁ ἀντίκτυπος συγκατάβαση – ἀδιαφορία – ἔκπληξη – ἀπώθηση – ἀπομόνωση – αὐτοπροστασία ἡ ἐπιδίωξις μιᾶς καθ' ὁλοκληρίαν συμμετοχῆς ὁ παράγων σύμπτωσις μιὰ ἀλληλουχία ἐξαιρέσεων παρὰ τὴ θέλησή τους ἀμφιβάλλουν ἀποθαρρύνονται διαψεύδονται ἢ ὄχι προτείνεται τὸ σύστημα μὲ τὰ ἐπικρατέστερα σημεῖα οἱ ἐνδεχόμενες ἐκπλήξεις σπεύδω συμπιέζω τὸ ἐπιχείρημα ἡ ἐξακρίβωσις παρατηρῶ προκαλῶ διαφυγὴ ἐπέμβασις πιθανὸν νὰ συμβῆ

τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ σειρήνα τοῦ ἀσθενοφόρου θὰ κυριαρχῇ παντὸς ἄλλου θορύβου δέον νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἀναφορὰ στὸ νόμο τῶν πιθανοτήτων καὶ σὲ κάθε μηχανισμὸ προβλέψεως ἀποτελεσμάτων γιατὶ εἶναι πρόθυμος νὰ ἀπαντήσῃ στὰ ἐρωτήματά σας καθόλου βέβαιος ἂν προλάβῃ νἄρθῃ ἐγκαίρως χωρὶς ἐπιφυλάξεις ὕστερα ἀπὸ ὅτι συνέβη δὲν θἄναι πιὰ ἀπομόνωση ἀφοῦ τὸ σύστημα διευρύνεται ἀναζητοῦνται εὐέλικτες λύσεις καὶ παρετήρησε πὼς τὸ πλῆθος παρουσιάζει συμπτώματα πανικοῦ μερικὰ μόνον ἄτομα μένουν στὴ θέση τους καὶ δὲν χρειάζεται ἀκουστικὸ μέτρο γιὰ νὰ ἀναγνωρισθῆ ἕνας ἐπικίνδυνος θόρυβος

τὰ παιδιὰ ποὺ ἦταν κρυμμένα πίσω ἀπ' τὸν τοῖχο τοῦ σχολείου τὰ φύλλα τῆς μηλιᾶς εἶναι πράσινα ἡ βροχὴ σταμάτησε ἔστειλε λουλούδια τηλεγραφικῶς συζητοῦν γιὰ τὶς ἑπόμενες διακοπὲς ὁ δικαστὴς ρώτησε τὸν ἄνθρωπο ποὺ βρῆκε τὰ χρήματα ἀκύρωσε τὴν ἔξοδο ἔλα τὸ ἀπόγευμα σπίτι μου ἀρκεῖ νὰ μεταφερθοῦν οἱ νεκροὶ μετὰ τὰ φύκια καὶ οἱ πέτρες τοῦ βυθοῦ πίνει τσάϊ μὲ γάλα ἔχουν στερηθῆ ὁ ὁμιλητὴς διακόπτεται συνεχῶς ἀπ' τὰ χειροκροτήματα τὸ ποδήλατο οἱ γυμναστικὲς ἀσκήσεις τὸ κολύμπι τὰ κρύα ντοὺς τὸ βάδισμα τρώει τὰ νύχια της τὸ τοπεῖο μιὰ ἥσυχη γωνιὰ στὴν ἐξοχὴ ὅλα τὰ παιδιὰ δὲν ἀγαποῦν τὸ γάλα οἱ στρατιῶτες κοιμοῦνται στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ τὸ τραῖνο ἔρχεται στὶς 10.50 ἡ ρίψις τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν συνεχίζετο ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα ἔπειτα πήγαινε στὸ παράθυρο

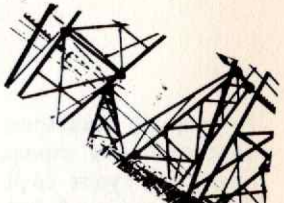

και κοίταζε τὸ χιονισμένο κάμπο

ψυχονευρώσεων λοιμωδῶν καὶ παρασιτικῶν νόσων ἐπιπλοκῶν κυήσεως καὶ λοχείας ἐν γένει νόσων ἀναπνευστικοῦ καὶ οὐρογεννητικοῦ συστήματος 286΄΄ κράτησε ἡ ἀγωνία τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ἀεροπλάνου οἱ ἐξηγήσεις ποὺ πρέπει νὰ δοθοῦν εἶναι πολύπλοκες συχνὰ ὁδηγοῦν σὲ παρερμηνεύσεις χωρὶς ποτὲ νὰ μάθη κανεὶς τὴν αἰτία καὶ πολλοὶ θεώρησαν τὶς ἀφηγήσεις ἀποκυήματα τῆς φαντασίας του.

ἀφοῦ ἀποκλεισθοῦν περιπτώσεις ἐλλείψεως ἢ ἀποσιωπηθῆ τὸ γεγονὸς

συγκατάθεσις ὑπὸ ὅρους (ὑπερτεροῦν) ὅλα τὰ παιδιὰ δὲν ἀγαποῦν τὸ γάλα

σὰν κάτι ποὺ εἶδες στὸν κινηματογράφο ἢ διάβασες σὲ ἐφημερίδα ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔπεσε ἀναίσθητος στὸ πεζοδρόμιο καὶ μετεφέρθη μὲ τ᾿ αὐτοκίνητο τῶν πρώτων βοηθειῶν κάθε πρωὶ βάδιζε πέντε χιλιόμετρα πρὶ πάει στὸ γραφεῖο στὴν αἴθουσα βρίσκονται 400 τεχνικοὶ
εῖ ἐ τὰ τεράστια πατώματα φαίνονται ἄδεια καντο γε-
φωτεινὰ σήματα ὀθόνες ἐπικρατεῖ ἀπόλ χία
ος δεξιὰ ἀριθμὸς γραφείου 6 εἴτε μ μα
εἶδος ἐκσυγχρονισμοῦ ἀνάγλυφο κτᾶ
ρόδιο πουλὶ ἡ ἀκτὴ γεμάτη εἰ-
πολὺ κοντὰ τὰ σκεπά δη-
ρινὸς ὕπνος τὸ πρωινὸ πο-
ματινὰ-τηλεφωνήματα σινεμὰ 6 - 8 να
γιὰ τὸ καθαριστήριο παγωτὸ φράουλα - πα
νηγοῦσαν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι ἀπὸ τοῖχο σὲ τοῖχο
ἕνας ἀνοιξιάτικος νοέμβρης φορᾶ πράσινη μπλούζα
ζακέττα κάθε βράδυ μὲ ὀδοντόπαστα

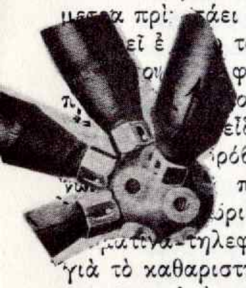

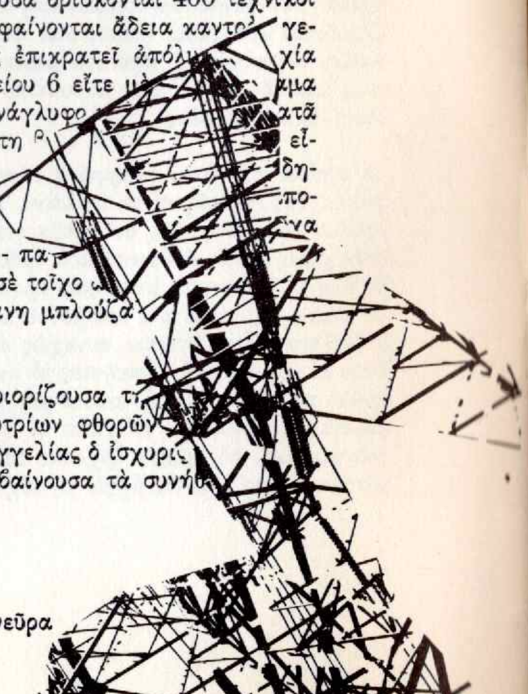

ἡ ἄσκησις ἰσχυροτέρας πιέσεως ἡ περιορίζουσα τ
ρεσις διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων φθορῶν
ὅ,τι διαφεύγει τὸν ἔλεγχο διὰ τῆς καταγγελίας ὁ ἰσχυρι
ἄσκησιν δικαιώματος παράλειψις ὑπερβαίνουσα τὰ συνή

ἐπαληθεύσατε
ἐνῶ ἀντιδρᾶ
μὲ ποικίλες μορφὲς ἐρεθισμοῦ
σὲ 10.000 ἑκατομμύρια ἐγκεφαλικὰ νεῦρα
γιὰ πλέον δραστικὰ ἀποτελέσματα
εἶναι δυνατὸ κάθε στιγμὴ

τὰ παιδιὰ ποὺ ἦταν κρυμμένα πίσω ἀπ᾿ τὸν τοῖχο τοῦ σχολείου τὰ φύλλα τῆς μηλιᾶς εἶναι πράσινα ἡ βροχὴ σταμάτησε ἔστειλε λουλούδια τηλεγραφικῶς συζητοῦν γιὰ τὶς ἑπόμενες διακοπὲς ὁ δικαστὴς ρώτησε τὸν ἄνθρωπο ποὺ βρῆκε τὰ χρήματα ἀκύρωσε τὴν ἔξοδο ἔλα τὸ ἀπόγευμα σπίτι μου ἀρκεῖ νὰ μεταφερθοῦν οἱ νεκροὶ μετὰ

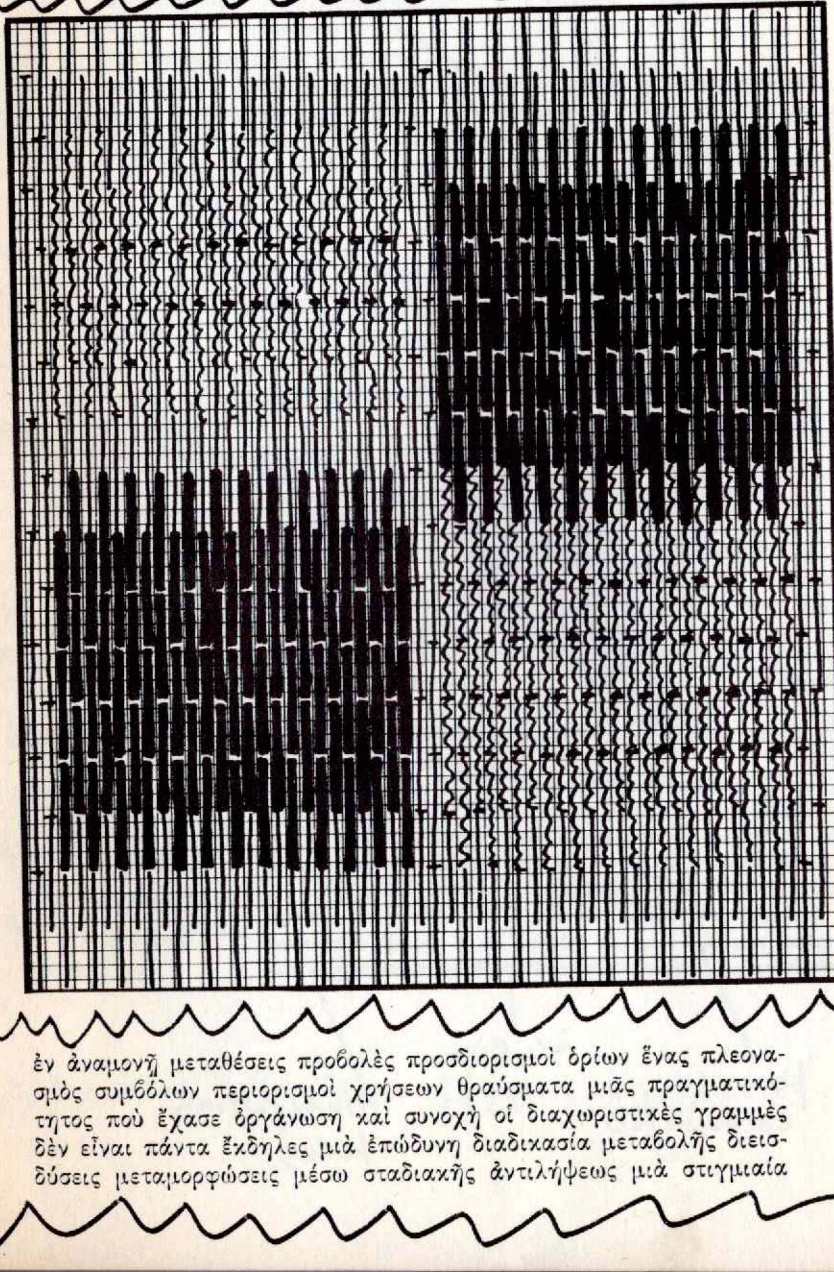

ἐν ἀναμονῇ μεταθέσεις προβολὲς προσδιορισμοὶ ὁρίων ἕνας πλεονασμὸς συμβόλων περιορισμοὶ χρήσεων θραύσματα μιᾶς πραγματικότητος ποὺ ἔχασε ὀργάνωση καὶ συνοχὴ οἱ διαχωριστικὲς γραμμὲς δὲν εἶναι πάντα ἔκδηλες μιὰ ἐπώδυνη διαδικασία μεταβολῆς διεισδύσεις μεταμορφώσεις μέσω σταδιακῆς ἀντιλήψεως μιὰ στιγμιαία

ὁ ἔλεγχος ποιότητος

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

124/7/094-5

4

ζα τοῦ [redacted] τὄχαν[redacted]μένο [redacted] ἄλλο μικρότ[redacted] κοκκινο-[redacted]. Σὰν εἴδανε τὸν Ἤλια [redacted], ἀγριέψανε [redacted] χὴ καὶ [redacted] νὰ ὁρμήσουνε [redacted] του. Μὰ μεμιᾶς τὸν [redacted] σανε [redacted] στὰ [redacted]α, κουνώντας τὴν οὐρά τους. Τὸ παλικάρι δάκρυσε [redacted] καθὼς τὰ [redacted] καὶ κάθισε σιμά [redacted].

ἐκεῖνος παρατήρησε ὅτι

Ἐξὸν ἀπ' τὰ σκυλιά, ὑπῆρχανε [redacted] χειμαδιὸ [redacted] ἥμερο καὶ [redacted]νηρὸ γουρουνόπουλο, [redacted] ἀνθρώπινα μάτια, ἕνας [redacted] μαῦρος γάτος κι ἕνα [redacted], ποὺ χρησίμευε γιὰ μπροστάρης στὸ κοπάδι. Ἄμα [redacted] βόσκαγε, ἀκολούθαγε κατὰ βῆμα τὸ Ματέο, ἔτρεχε [redacted]υ, πήδαγε πάνω του καὶ τοὔκανε σωρὸ [redacted] παιχνίδια. Ὅλοι τὸ ἀγαπάγανε τοῦτο τ[redacted] ζωντανὸ κι οἱ μπιστικοὶ πιστεύανε πὼς ἦτανε ἡ ψυχὴ ἑνὸς [redacted] βοσκοῦ, ἔτσι τρελ[redacted] καὶ παιχνιδιάρη, [redacted] πέθανε ἀνήμερα ποὺ γεννήθηκε το[redacted]

συμπεριφορικός

Ἡ ζωὴ κύλαγε ἐκεῖ [redacted]όγονη. Δὲ συχνάζανε ἄλλοι παρὰ οἱ τριγυρινοὶ [redacted]τε πότε κανένας περαστικός. Οἱ φυγόδικοι [redacted] τους στὴν περιοχή. Ὁ [redacted] - Μπέρτος ἦταν [redacted], ὁ Ματέος [redacted] ἀγαθὸς [redacted] δὲν εἶχ[redacted] ξανα[redacted]σει τὰ παλιὰ [redacted]α καὶ νὰ μπλ[redacted]νούργια βάσανα. Τώρα [redacted] τὴ μοναξιά. [redacted] δικούς του, ἅμα δὲν τὸν [redacted] ριγύρναγε ἐδῶ κι ἐκεῖ καὶ γιομάτος συγκίνηση πή[redacted]ρη ποὺ τοῦ θυμίζανε τὰ [redacted].

ἀντικατάσταση

ὀργανωτικά προβλήματα

Συγκινιότανε [redacted]ραμικρό, μὰ γοργὰ τὸν ἔπνιγε ὁ θυμός, ἐπειδὴ [redacted] πατέρας το[redacted] ὁ Μ[redacted] μὲ τὰ καμώματά του.

δηλωτικό

— Πῶς [redacted] παιδί μου; τοῦ φώναζε ὁ γέρος. [redacted], κιτρινίζεις σὰν [redacted]. Ὁ ἄντρας [redacted]νεται περίγελος. Δὲς [redacted] ἀδερφό [redacted], τὸ Ματέο. Δὲ λέω, βέβαια, πὼς [redacted] καὶ παραξενεύεται γιὰ [redacted] πράματα. Μὰ τουλάχιστον δὲν ἀλλάζει χρῶμα. [redacted] πιὸ [redacted] ἀπὸ σένα.

ὅπως ἡ λήψη σχετικῶν ἀποφάσεων

Μετὰ ἀπὸ [redacted] κουβέντα, ὁ Ἤλιας ἀποφάσιζε [redacted] γίνει καὶ [redacted]. Μερικὲς σκέψεις, ὅμως, μερικὲς ἀναμνήσεις, [redacted] πάλι

ἀναβολή

μὲ ἐπιφυλάξεις

παραγωγική μονάς

ἐπαναπροσαρμογή

—Καθῆστε, [redacted] εὐγενικά. Ἐλπίζω νὰ [redacted]ε νὰ πιῆτε μαζί μου ἕνα [redacted]. Ἡ ὀρχήστρα [redacted]υ τοῦ Κήπου [redacted] μ' ἕνα ἀνάλαφρο βάλς τὰ [redacted] τῶν περιπατητῶν. Στὰ [redacted] ζαχαροπλαστεῖα οἱ θαμῶνες τους πίνοντας ἀναψυκτικὰ [redacted]σαν ζωηρόφωνα ἢ διασκέδαζαν μὲ τὸ πολύχρωμο πήγαινε[redacted] τοῦ κόσμου. Τῆς ἦταν τόσο οἰκεία καὶ [redacted] αὐτὴ ἡ Κυριακάτικη εἰκόνα ποὺ πραγματικὰ [redacted] νὰ βρεθῆ ξανὰ ἐκεῖ τὸ [redacted]ρο. Ἀνέβηκε στὸ [redacted] νὰ πάρει τὴν ὀμπρέλλα της καὶ κατέβηκε βιαστικὰ γιὰ νὰ [redacted] σ' αὐτὸν τὸν θαυμάσιο πρωϊνὸ κόσμο τοῦ Κήπου τὴν φιλοξενουμένη της.

δὲ μιὰ νὰ ἀναγνώση

ἄνευ

[redacted] γιὰ ἕνα μεγάλο [redacted] σιωπηλὲς ἀ[redacted] πίσω τους γρήγορα τὰ πολυθόρυβα σημεῖα.

—Ὤ, εἶναι μιὰ θαυμάσια ἔκπληξη! ~~Περπατᾶς~~ στὴν ἀλέα καὶ δὲν ὑποψιάζεσαι τί κρύβεται ~~πίσω~~ ἀπ' τὶς πασχαλιὲς ὅταν βρίσκεσαι ξαφνικὰ μπροστὰ σ' [redacted] ἀριστουργηματικὸ συντριβάνι.

ἀντικατάσταση

Στὸ κέντρο μιᾶς τετράγωνης μαρμάρινης [redacted]μνούλας τὸ νερὸ [redacted] ψηλὰ πάνω ἀπ' τοὺς χαμηλοὺς θάμνους [redacted] πασχαλιές. Τὸ [redacted] μουρμούρισμα ἦταν μιὰ ξεκούραση γιὰ τὸ [redacted] τὴν ζεστὴ μέρα καθὼς [redacted] ἀνάμεσα στὶς πρασιὲς μὲ τὶς [redacted]. Ἡ διάθεση ποὺ εἶχε χθὲς βράδυ νὰ μιλήση μαζί της τώρα εἶχε ἐξαφανιστῆ. [redacted] μερικὲς [redacted] μόνο στὰ [redacted] καὶ [redacted]γελοῦσαν.

μετά-

πλαστικές

ἀόριστα

ἠλεκτρόδια

σύγχρονοι μέθοδοι λήψεως ἀποφάσεων

σεων [redacted] ἐννοοῦν μ' αὐτὸ [redacted] ὕπαρχη [redacted]λύτερη σαφήνεια [redacted] περισσότερο βεβαιότητα ὡς πρὸς [redacted] τελικὸ σκοπὸ-ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ἡ [redacted] σειρὰ [redacted] γιὰ τὸ μεσημβρινὸ [redacted]ς ποὺ συνωστίζεται [redacted] Μιὰ ἱστορία μὲ [redacted]αφῶς [redacted] τέλος. Σὲ [redacted] αἴθουσα κινηματογράφου βαδίζει κατὰ μῆκος τοίχου. Φορᾶ ἕνα [redacted] κοστούμι. Θάλασσα. [redacted] νὰ βαδίζῃ. [redacted] καὶ κοιτάζει. Μεγάλος [redacted]χυτὴς ραδιοφώνου. Λει[redacted]. Γυρίζει τὶς πλάτες. Πολυκατοικίες. [redacted]φομηχανή. [redacted] σὲ λειτουργία. Ἔχει [redacted] ἢ τουλάχιστον δὲν στέκεται μπροστὰ στὸν τοῖχο. [redacted]. Τηλεφωνικὸς θάλαμος. Ἡ [redacted] του [redacted]η σὲ αὐτόματο. [redacted] δρόμος. Αὐτοκίνητα. Πεζοί. Μετρητὴς ρεύματος. Μετρητὴς [redacted]. Στέκεται ἀκίνητος [redacted] στὸν ἴδιο πάντα τοῖχο. [redacted] ἕνα μικρόφωνο. Μιλᾶ [redacted]. Σηματοδότης [redacted]. [redacted]. Κεντρικὸς δρόμος. Ἀκτή. [redacted] ἐργοστασίων. [redacted]. Φεύγει τρέχοντας [redacted] μῆκος τοῦ τοίχου. [redacted]. Κάτω ἀπ' τὴν [redacted] τοῦ νεροῦ. Λευκό. Ἄλογα ποὺ τρέχουν [redacted] κάμπο. Μιὰ κοπέλλα [redacted] σὲ σεντόνι. Πολεμικὰ [redacted]. [redacted] Γραφο-

-2,7	-4,4	-6,8	-10,8	-6,8	-4,8	-4,5	-3,0		12,6	17,6	-2,2	1
									15,6	43,3	—	2
14,8	52,4	-1,5	-0,3	8,6	11,8	48,8			17,5	62,8	21,9	3
6,3	7,9	3,9	0,3	-1,7	0,4	1,5			12,1	13,2	4,0	4
0,4	0,[redacted]								3,8	5,2	2,1	5
—	[redacted]			37,3	-43,4	34,6			32,7	17,7	-11,2	6
5,1	30,5	-5,7	-11,4	-41,4	-5,0	11,0			28,0	58,0	4,3	7
-66,7	-63,6	-50,7	-51,8	-59,5	-4,6	-10,9	-12,8		32,2	22,0	-46,6	8

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τ' ὄνειρο μπερδευότανε, ἀνακατευότανε μ' ἄλλα παράξενα ὄνειρα, χωρὶς συνοχή, μήτε ἀρχὴ καὶ τέλος. Κατάλαβε πὼς παραμίλαγε μέσα στὸν ὕπνο του, πὼς ἤθελε νὰ ξεφωνίσῃ, κι κάθε φορὰ ποὺ ἄνοιγε τὸ στόμα του, θαρρεῖς κι ἕνα χέρι τοὔφραζε τὸ λαιμὸ καὶ δὲν μπόραγε νὰ βγάνει ἄχνα. Ὧρες πολλὲς ἀγωνίστηκε, ἵδρωσε κι ἄξαφνα ἄνοιξε τὰ μάτια του κι ἔμεινε ἀκίνητος, κοιτάζοντας τὸ ταβάνι μὲ τὰ πολύκλαδα χρώματα. Ἔξω γινότανε κιόλας πανηγύρι. Ὁ ἥλιος μεσουρανοῦσε κι ἄκουγε τὶς ἀπόμακρες φωνὲς τῶν παιδιῶν, ποὺ παίζανε τὶς ἀμάδες, τὰ κελαηδήματα τῶν πουλιῶν καὶ τὰ κρυστάλλινα γέλια τῶν κοριτσιῶν στὴ βρύση.

0,2												9
												10
18,0												11
-1,8												12
13,5	11,0	10,6	5,8	5,9	15,6	-2,4			11,1	22,7	12,1	13
—	23,2								7,5	19,0	24,3	14
32,6	31,9	30,2	31,8	28,4	24,9	20,9	15,2	13,5	4,4	15,5	26,9	15
52,0	48,2	44,9	40,5	33,2	24,6	18,5	12,4	10,7	4,1	24,3	35,3	16

όπως στην περίπτωση της λογοτεχνίας, ιστορίας →

18. — Δὲν φαντάζομαι νὰ τόλμησε νὰ βγῆ στὸν ἐξώστη ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιστατικὸ ποὺ μοῦ διηγηθήκατε... .

— Μὴν ξεχνᾶτε, μίσσες Ντόναχιου, πὼς τὸ σπίτι ἦταν γεμᾶτο καλεσμένους. Ἦταν φυσικὸ νὰ νόμιζε πὼς δὲν κινδύνευε — ὅπως κι' ἐγώ, ἄλλωστε.

— Ποιός νὰ ἦταν ὅμως; ἀπόρησε, σὰν νὰ ρωτοῦσε μᾶλλον τὸν ἑαυτό της, παρὰ ἐμένα.

— Ἂν μπορούσαμε νὰ ἀπαντήσουμε σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ὅλα θὰ ἦταν ἥσυχα καὶ εὐχάριστα στὸ Κλιφσάϊντ.

— Ἔχετε δίκηο, μὶς Νάνσυ. Ἀσφαλῶς ἔχετε δίκηο. Ἡ μὶς Κλάρα μισοῦσε τὴ μίσσες Φέρνιβαλ καὶ τὸ γιό της.

Κούνησα τὸ κεφάλι μου.

— Μπορεῖτε ὅμως νὰ πιστέψετε πὼς κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ κάνη ἔγκλημα.

— Μᾶλλον ὄχι, μὶς Νάνσυ. Μοῦ φαίνεται ἀδύνατο.

— Οὔτε κι' ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω. Εἶμαι μάλιστα βεβαία πὼς ἡ μίσσες Φέρνιβαλ στενοχωρήθηκε πολὺ ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς Κλάρα. Δουλεύει σ' ἕνα μαρμάρινο κεφάλι της γιὰ νὰ τὸ βάλουμε στὴν κρύπτη της. Ὑποθέτω πὼς καὶ τούτη τὴ στιγμὴ ποὺ μιλᾶμε ἀσχολεῖται μ' αὐτό, γιατὶ θέλει, τὸ πολὺ σὲ μιὰ βδομάδα, νὰ φύγη ἀπὸ δῶ.

— Τί ντροπὴ νὰ θέλουν ὅλοι νὰ σᾶς ἀφήσουν!

— Ὄχι ὅμως κι' ἐσεῖς;

— Ἀσφαλῶς, ὄχι ἐγώ, μίς.

— Ἡ ἰνδικὴ πουτίγκα σας εἶναι ἐξαιρετική, τῆς εἶπα καθὼς ἔπαιρνα ἀπὸ τὸ πιάτο τὴν τελευταία κουταλιά.

— Τὴν ἔκανα μόνη μου, μίς. Ἡ μαγείρισσα ἔφυγε κιόλας. Μὴν σᾶς νοιάζη ὅμως καθόλου. Ποτὲ δὲν μαγείρευε σὰν κι' ἐμένα — καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴν μὲ παρεξηγήσετε ποὺ τὸ λέω.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ προσπαθῆτε νὰ δικαιολογῆτε, τῆς εἶπα καὶ τῆς χαμογέλασα. Τὸ ψητὸ καὶ τὰ χόρτα ἦταν κι' αὐτὰ περίφημα μαγειρευμένα, καὶ φαντάζομαι πὼς κι' αὐτὰ τὰ εἴχατε μαγειρέψει ἐσεῖς.

— Ἀσφαλῶς, μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ καμάρι.

Σκούπισα τὰ χείλη μου μὲ τὴν πετσέτα καὶ σηκώθηκα.

— Καὶ πάλι σᾶς εὐχαριστῶ, μίσσες Ντόναχιου, ποὺ θὰ μείνετε μαζί μου. Ἐλπίζω νὰ πείσουμε καὶ μερικοὺς ὑπηρέτες νὰ μὴ φύγουν. Ἂν ὄχι θὰ τὰ καταφέρουμε ὅπως μποροῦμε, ἔστω καὶ χωρὶς αὐτούς.

— Ἀσφαλῶς, μίς, μοῦ εἶπε μὲ πεποίθηση. Αὐτὸ θὰ κάνουμε.

— Καληνύχτα, μίσσες Ντόναχιου. Ἀνεβαίνω στὸ δωμάτιό μου, γιατὶ ἔχω ἀρκετὰ χαρτιὰ νὰ μελετήσω ἀκόμα. Δὲν θὰ ξανακατεβῶ ἀπόψε.

— Μάλιστα, μίς.

Σώπασε μιὰ στιγμὴ διστακτικὰ καὶ εἶπε πάλι:

— Ξέρετε, μίς, ἂν μοῦ ἐπιτρέπετε φυσικά, νομίζω πὼς θὰ πρέπει νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ὁ μακαρίτης ὁ κύριός μου ἔλεγε ὅτι τὸ Κλιφσάϊντ ἦταν ἀσφαλισμένο γιατί, ἀκόμα κι' ἂν πέθαινε ὁ ἴδιος καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, θ' ἀπόμενε πάντα ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀδερφοῦ του. Καὶ ἔτσι θὰ ὑπῆρχε πάντα κάποιος Φέρνιβαλ. Τώρα, μὶς εἴσαστε ἡ μόνη, ὥσπου ν' ἀποκτήσετε δικά σας παιδιά.

Χαμογέλασα.

— Ἔχουμε καιρὸ γι' αὐτὰ μίσσες Ντόναχιου. Σᾶς εὐχαριστῶ ὅμως ποὺ μιλήσατε. Ὅσα μοῦ εἴπατε δυναμώνουν τὴν ἀπόφασή μου νὰ μείνω ἐδῶ. Ἂν δὲν κάνω λάθος, αὐτὸ ἀκριβῶς σᾶς ὁδήγησε κι' ἐσᾶς, στὴν ἴδια ἀπόφαση.

— Ὡς ἕνα βαθμὸ ναί, συμφώνησε ἡ οἰκονόμος. Ἡ γλυκειὰ παρουσία σας ὅμως, ἔχει μεγάλη σημασία. Ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὰ καθήκοντά μου θὰ εἶναι νὰ φροντίζω γιὰ σᾶς.

— Ὁ μίστερ Κέντον μοῦ εἶπε πὼς μπορῶ νὰ βασίζωμαι σὲ σᾶς,

συνέχεια στην επόμενη σελίδα —

(ακούστε προσεκτικά τις οδηγίες)

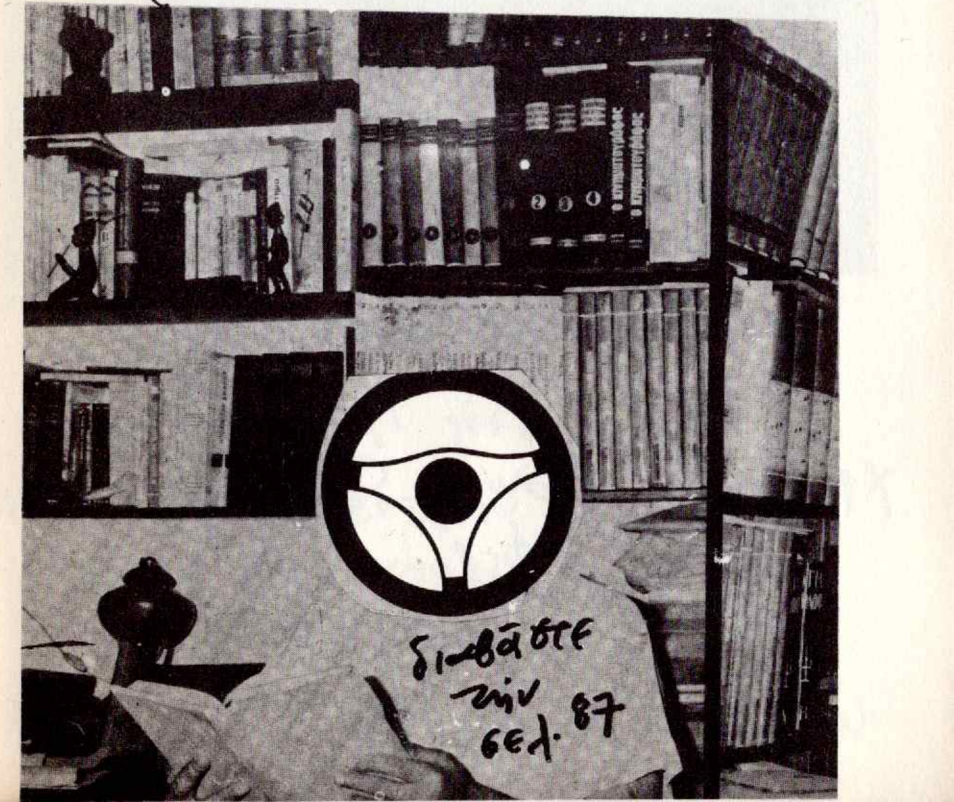

διαβάστε την σελ. 87

τοπιογραφία

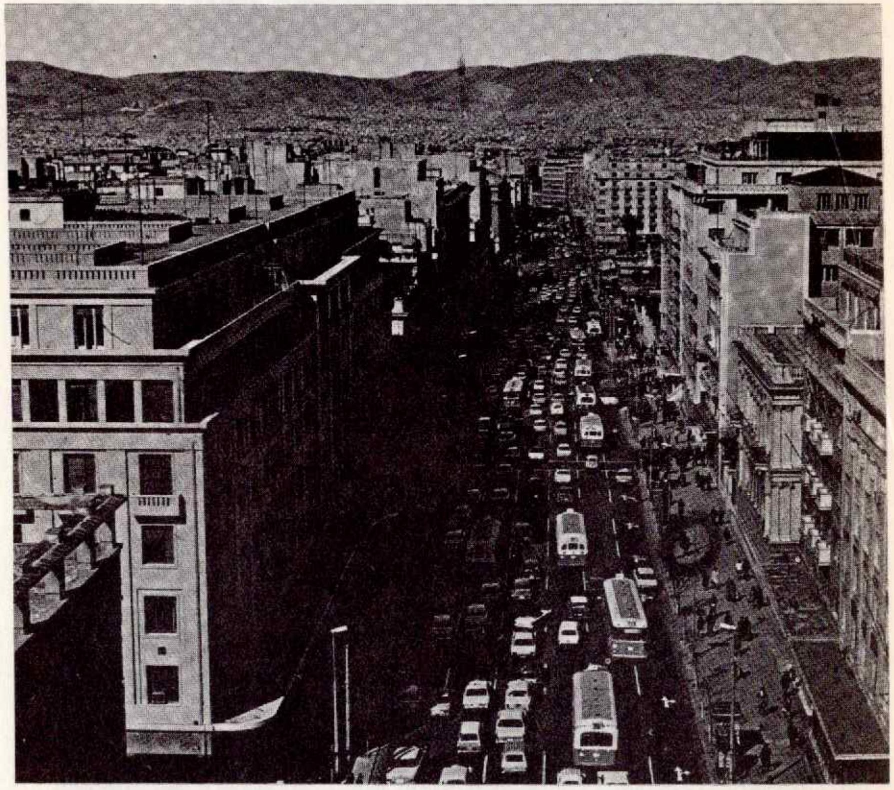

Πόλις = Ἀθήνα
χῶρος = ὁδὸς Πανεπιστημίου
Χρονολογία = ἀρχὲς δεκαετίας τοῦ 60
ἐποχή = Φεβρουάριος μήνας
ὥρα = μεσημέρι
καιρός = αἴθριος

ἡ ἄρση τῆς ἐμπιστοσύνης μας ἀπὸ ἕνα παραδεδεγμένο σύστημα γλωσσικῆς κατασκευῆς, δημιουργεῖ μιὰ ἀνισορροπία

π.χ. καθὼς ἀμφισβητεῖται ἡ λογικὴ κατασκευὴ τῆς πρότασης-ὁμιλίας

E 5 O

-έχεις σουρώσει, τὸν μάλωσε ὁ [5] λας μὲ βραχνὴ φωνή. Τ[E]α ἔχει ἀφήσει τ' ἀχνάρια του σ ρο σου. Γιατί ἦρθες γυρέψεις, ἀφοῦ δὲν ἔχεις πιὰ ἀνά η τὶς συμβουλές μου;

-ήκωσε τ' ἀλαφιασμένο βλέμμα του ἐκεῖνος καὶ τὸ κάρφωσε ἄγρια, μὰ καὶ γλυκὰ μαζὶ πάνω του. Τότε ἡ πέτρινη καρδιὰ τοῦ Μαρτίνου Μόνε ... πὼς ὁ Ἔλιας, αὐτὸ τὸ παλι ράκι τ' ὄμορφο καὶ ἀδύνατο σὰ θηλυ , ἔτρεξε σὲ τοῦτον τὴν ὥρα τῆς ἀνεμοζάλης καθὼς τὸ πρόβατο πού τρέχει νὰ φυλαχτεῖ κάτω ἀπ' τὸ ὀυζὶ τῆς ἀρνάδας. Ὡστόσο, τὸν ξαναρώτησε μὲ τραχιὰ φωνή:

— Γιατί ἦρθες πάλι σὲ μένα; Τί θὲς νὰ σοῦ πῶ; Ἂν εἶχες κάνει αὐτὸ πού σοῦλεγα τότε, δὲ θἄχες φτάσει ἐκεῖ πού ἔφτασες τώρα. Λαγὸς τὴ φτέρνη ἔτριβε.

Ὁ Ἔλιας ξέσπασε γιομάτος ἀπελπισιά:

K 7

— Μονάχα λό εις νὰ λές, ... ρος πὼς δὲ θὰ μὲ σ ὁ ἀδερφός μου ἂν ἄκουγα τὶς συμβουλές σου; Κι ὅμως δὲ θὰ α προσβάλει, καθὼς τὸν ἔχω π ι τούτη τὴ στιγμή. ονας! Ξέρεις τί πάει νὰ πεῖ δ , μπαρμπα - Μαρτίνο ; εἶναι πού μὲ καβάλησε καὶ δὲν νὰ τὸν ξεκολλήσω ὁ ω μου.

— Καὶ φαντάζεσαι πὼς μπορῶ νὰ στὸν ξεκολλήσω ἐγω;

— Ναί, μονάχα ἐσὺ θὰ τὸ κατοφέρεις! ἔκανε ὁ Ἔλιας, πού ὁ θυμὸς κι ἡ ἀπελπισία του ὁλοένα μεγαλώνανε. Ἦρθα νὰ σοῦ γυρέψω βοήθεια, νὰ μ' ἐμποδίσεις νὰ ξαναγυρίσω στὸ Νυόρο, ὥσπου νὰ πάψει ὁ πειρασμὸς νὰ μὲ βασανίζει. Βγάλε μου τὰ μάτια, κόψε μου τὴ γλώσσα ... ια, φυλάκισέ με, μὰ κράτησέ με ἐδωνὰ καὶ μὴ μ' ἀφήσει ἐκεῖ πού μὲ σέρνει ὁ δαίμονας!

4 P

Κάγχασε ὁ ; κι ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους του περιφρονητικά.

— Γιατί τὰ ρίχνεις ὅλα σὲ δαῦτονε; πρόφερε ἀνάμεσα δόντια του. Ποιός εἶναι ὁ δαίμονας; Ἐμεῖς οἱ ἴδιοι εἴμαστε κα' πει νὰ τὸ νιώσεις.

— Ἄμα δὲν πιστεύεις σ' αὐτόν, δὲν πιστεύεις μήτε στὸ

— Δὲν πιστεύω σὲ τίποτα καὶ σὲ κανένα. Ἄμα ὅμως ... τὴ ... ἢ καποιανοῦ, τὴν ἀκολούθησα. Κι ἄμα παρακάλεσα κά-

N

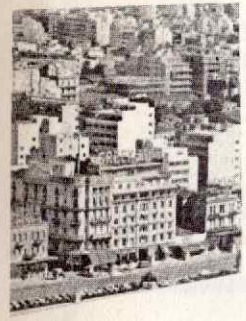

—	—
210.000	210.000
32.500	
	35.000
2.500	
43.500	
	45.800
2.300	
20.000	20.000
60.000	60.000
2.150	2.150
13.000	13.000
16.000	16.000
20,0	20,0

Γνωρίστε
τώρα

ΑΡΚΕΤΑ κομψή, όμορφη, όχι πιά στή της νεότητα, ή γυνα μπήκε στό ιδιαίτερο τιο τού περίφημου κ. Άρνολντ ταν νά μήν είναι πολύ σίγουρη έαυτό της. Μήπως δείλιαζε μ στόν διάσημο Μάγο; Ή άλήθε πώς, παρά τούς άβρούς του τ καί τήν άπαλή φωνή του, ό κ. Α ήταν πολύ έπιβλητικός. Στό πρ όμως, τής έπισκέπτριας διάβα κάτι άλλο: Κάτι σάν ύποπτα όμως, φευγαλέα, τό βλέμμα τ θρέφτιζε τήν θέληση νά έπανα

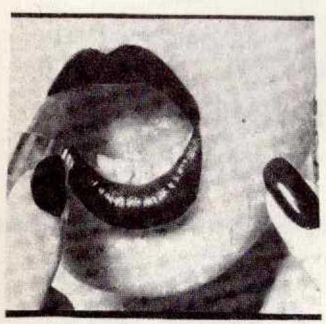

ΣΧΟΛΙΟ =
ΑΡ. 77

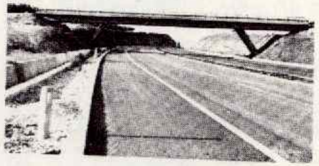

90. 261.000 δρχ.
859. 952.000 δρχ.
1.703. 152.000 δρχ.
1. 217. 787.000 δρχ.

13.735.000 δρχ.
319.233.000 δρχ.
617.145.000 δρχ.

βγάζοντας τὴ μπλούζα σου
βαδίζοντας στὸ πάρκο πρωΐ
τρώγοντας μῆλο

βουλιάζοντας ἀκόμα πιὸ βαθειὰ
στὴν ἀναπαυτικὴ του πολυθρόνα
ἀκούει τὰ τριζόνια μὲς στὴ βραδυνὴ

ἡσυχία

ΑΡΤΙΑ - ΤΑΧΕΙΑ
ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

] Παρακαλῶ ὅπως ἐπικοινωνησετε περισσοτέρων πληροφοριῶν
] Παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἀποστείλετε
] Παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἀποστείλετε καὶ διαγράμματα ἐπιλογῆς.

$$d\sigma = \left(\frac{d\sigma}{d\ln\dot{\varepsilon}_p}\right)_{\varepsilon_p} d\ln\dot{\varepsilon}_p + \Big($$

ἡ ὁποία κατόπιν ἀλγεβρικά

$$\left(\frac{d\sigma}{d\ln\dot{\varepsilon}_p}\right)_{\varepsilon_p} = \frac{d\sigma}{d\ln\dot{\varepsilon}_p}\Big[1 - \Big($$

Ἀπὸ τὴν (3) καὶ (4) συνάγο

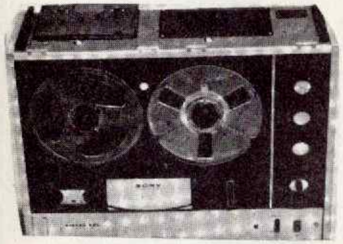

ΠΟΛΥΑΡΙΘΜΕΣ ΚΛΟΠΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΑΠΟ ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ

Πολυάριθμες κλοπὲς σημειώθηκαν τὶς τελευταῖες ἡμέρες στὴν περιοχὴ Ἀθηνῶν. Συγκεκριμένα, ἄγνωστοι, ἀφήρεσαν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ναυάρχου Νικοδήμου 8 ἐμ-

Ἔχετε μιὰ καλὴ ἰδέα;

Πάντα

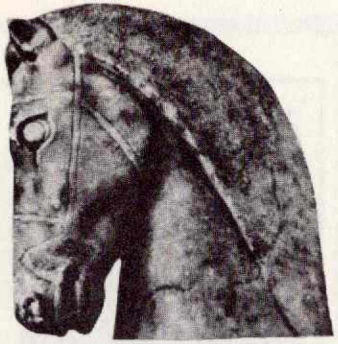

Εκεί

Πολυάριθμα τὲστ σχετικὰ μὲ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ δέρματος, ἔδειξαν μιὰ φανερὴ βελτίωση στὸ δέρμα, μετὰ ἀπὸ χρήση καλλυντικῶν ποὺ περιεῖχαν διαλυτὸ κολλαγόνο. Γιατὶ τὰ καλλυντικὰ αὐτά, ἐπειδὴ ἀκριβῶς περιέχουν κολλαγόνο, ἐνυδατώνουν ἐσωτερικὰ τοὺς ἱστούς. Ἐνῶ

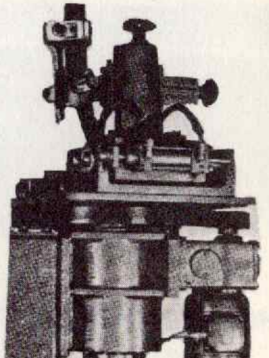

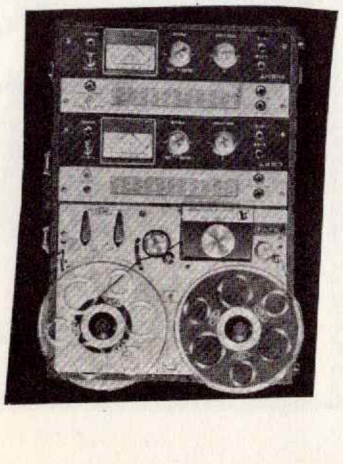

οἱ ἐντολὲς
τὰ κυκλώματα
νόμοι
πίνακες
σταθεραὶ
μεταβληταὶ
συσχετίσεις
δεδομένα
ἀριθμητικὰ συστήματα
ἐπεξεργασίες
ἀποτέλεσμα

ΛΕΩΝ 24 Ἰουλίου - 23 Αὐγούστου. Ἂν κάτι μοιάζει ἀναπόφευκτο, δεχθῆτε το μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ περάσει. Ἦταν ἕνα παιχνίδι ποὺ τὸ χάσατε. Θὰ παρηγορηθῆτε.

ΕΜΕΝΤ

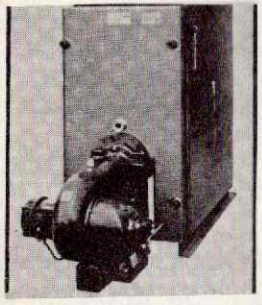

ἡ ἄλλη ὄψη

ὥστε νὰ ἐμποδίζεται,
μὲ κάθε τρόπο, ἡ
λειτουργία τῆς

να, ποι
σημεια
του ερπυι
;ρητικου σ
Τ:ΠΓ ΔΤΙ

ΤΟ ΑΛΛΟΘΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ
(παραδείγματα)

- τὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, ἐκεῖ ποὺ ὁ ταχυδρόμος ἀφήνει τὰ γράμματα
- στὴ στάση τοῦ λεωφορείου κάποιος τῆς χαμογελᾶ μέσα ἀπ' τὰ μπλὲ γυαλιά του
- ἐκεῖ ποὺ ἀπέραντη ἁπλώνεται ὡς τὴν ἄκρη τοῦ ὁρίζοντα, ἡ χιονισμένη πεδιάδα
- ἀνώνυμα τηλεφωνήματα μὲ φωνὴ ποὺ ἔμοιαζαν μαγνητοφωνημένες, ἐπαναλαμβάνοντας τὶς ἴδιες στερεότυπες φράσεις
- ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο μποροῦσε νὰ ἀκούση καθαρὰ τὴ βραχνὴ φωνή του καθὼς ἀπαντοῦσε στὰ μεταλλικά της ἐρωτήματα
- τοὺς εἶδε νὰ περνοῦν ξαφνικὰ βυθισμένοι νωχελικὰ στὰ ἀεροδυναμικά τους αὐτοκίνητα

ΠΩΣ θὰ χαρακτηρίζατε τὸ βιβλίο σας;

ΜΑΝΙΚΙΑ: Μὲ τὸ μελανζὲ λαμὲ μαλλὶ βάλτε 110π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε ἀνάποδο ζέρσεϋ, κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες 10 φορὲς ἀπὸ 1π κάθε 5 ἑκατ. Σὲ γενικὸ μάκρος 48 ἑκατ. σχηματίστε τὸ στρογγύλευμα, κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες: 3π καὶ κατόπιν 3 φορὲς ἀπὸ 2π καὶ 1π κάθε 2η βελόνα. Ὅταν τὸ στρογγύλευμα ἔχη ὕψος 14 ἑκατ. κλεῖστε τοὺς ὑπόλοιπους πόντους σὲ μία φορά.

Πλέξτε καὶ τὸ ἄλλο μανίκι ὅμοιο.

ΤΣΕΠΗ: Μὲ τὸ μελανζὲ λαμὲ μαλλί, σηκῶστε τοὺς μεσαίους 45 πόντους τοῦ ἐμπρός, στὸ τέλος τῆς 1ης ρίγας μὲ τὸ μελανζὲ μαλλί. Τοὺς πόντους αὐτοὺς πλέξτε ἀνάποδο ζέρσεϋ, ἐπὶ 14 ἑκατ. Περάστε τοὺς πόντους αὐτοὺς μὲ μία κλωστὴ καὶ ἀφῆστε τους νὰ περιμένουν. Βάλτε χωριστὰ στὶς βελόνες σας 40π μὲ τὸ μελανζὲ λαμὲ μαλλὶ καὶ πλέξτε 4 ἑκατ. λάστιχο 1 + 1π. Περάστε τοὺς πόντους μὲ μία κλωστὴ καὶ ἀφῆστε τους νὰ περιμένουν. Πλέξτε καὶ τὴν ἄλλη φάσα ὅμοια. Κατόπιν ἑνῶστε τὶς 2 αὐτὲς φάσες στὰ δύο πλάϊα τῆς τσέπης. Τὴν ἕνωση κάντε μὲ βελονιὰ πόντου. Τέλος, ἑνῶστε τὴν ἄκρη τῆς τσέπης στὸ τέλος τῆς μονόχρωμης φάσας μὲ βελονιὰ πόντου.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΗ: Γυρίστε στὸ ντεκολτὲ τοῦ ἐμπρὸς καὶ τῆς πλάτης, ἕνα στριφωματάκι 1 ἑκατ. Ράψτε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ τὶς ραφὲς τῶν ὤμων καὶ τῶν μανικιῶν. Ἑνῶστε τὰ μανίκια. Στὴν κάτω ἄκρη τῶν μανικιῶν καὶ τοῦ πουλόβερ, γυρίστε ἕνα στρίφωμα καὶ ράψτε τὴν ἄκρη του στὴν ἀνάποδη μεριὰ μὲ κρυφὲς βελονιές.

2 ΕΝΑ ΠΟΥΛΟΒΕΡ ΣΕ ΚΟΖΑΚΙΚΟ ΣΤΥΛ

ΥΛΙΚΑ: 200 γραμ. μαλλὶ σὲ χρῶμα μπουὰ ντὲ ρὸζ καὶ 150 γραμ. νῆμα λαμὲ σὲ χρῶμα ἀσημί.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: Ζέρσεϋ = μία βελόνα καλή, μία βελόνα ἀνάποδη. Ἀνάποδο ζέρσεϋ = θὰ πλέξετε ζέρσεϋ, ποὺ θὰ τὸ

χαρακτηρίζατε

ΓΙΑΚΑΣ: Μὲ τὸ λαμὲ νῆμα, βάλτε 110π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε ζέρσεϋ, ἐπὶ 20 ἑκατ. Κλεῖστε ὅλους τοὺς πόντους σὲ μία φορά.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΗ: Ράψτε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ τὶς ραφὲς τῶν ὤμων καὶ τῶν μανικιῶν. Ἑνῶστε τὰ μανίκια. Στὸ κάτω μέρος τῆς καζάκας καὶ τῶν μανικιῶν γυρίστε ἕνα στριφωματάκι καὶ ράψτε τὴν ἄκρη του στὴν ἀνάποδη μεριά, μὲ κρυφὲς βελονιές. Ράψτε τὶς δύο ἄκρες τῆς φάσας τοῦ γιακᾶ καὶ τὸν κρίκο αὐτόν, μὲ τὴν ραφὴ στὸ μέσον τοῦ ντεκολτὲ τῆς πλάτης, ράψτε γύρω στὸ ντεκολτέ. Γιὰ τὴν ζώνη, βάλτε μὲ τὸ λαμὲ νῆμα 12π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε λάστιχο 1π καλή, 1π ἀνάποδη, ἕως 150 ἑκατ. Κλεῖστε τοὺς πόντους σὲ μία φορά.

3 ΕΝΑ ΜΑΚΡΥ ΛΑΜΕ ΚΑΡΝΤΙΓΚΑΝ

ΥΛΙΚΑ: 300 γραμ. νῆμα λαμέ, πράσινο καὶ ἀσημὶ καὶ 20 γραμ. νῆμα σκέτο ἀσημί. Βελόνες Νο 3.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ 1) Ζέρσεϋ = μία βελόνα καλή, μία βελόνα ἀνάποδη. 2) Διπλὸ ζέρσεϋ = 1η βελόνα: * 1π καλὴ φέρτε τὴν κλωστὴ μπροστὰ καὶ πάρτε 1π ἄπλεκτον ἀνάποδη, φέρτε τὴν κλωστὴ πίσω καὶ συνεχίστε ἀπὸ *. 2η βελόνα καὶ ὅλες οἱ ἑπόμενες βελόνες: * πλέξτε καλὴ τὸν ἄπλεκτο πόντο τῆς προηγουμένης βελόνας, φέρτε τὴν κλωστὴ μπροστά, πάρτε 1π ἄπλεκτον ἀνάποδη φέρτε τὴν κλωστὴ πίσω καὶ συνεχίστε ἀπὸ *.

ΔΕΙΓΜΑ: 23π ζέρσεϋ ἐπὶ 32 βελόνες = 10 ἑκατ.

ΠΛΑΤΗ: Μὲ τὸ λαμὲ πράσινο μαλλί, βάλτε 106π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε 3 ἑκατ. διπλὸ ζέρσεϋ. Συνεχίστε μὲ ζέρσεϋ κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες 5 φορὲς ἀπὸ 1π, κάθε 4 ἑκατ. Σὲ γενικὸ μάκρος 40 ἑκατ. σχηματίστε τὶς μασχάλες, κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες, 3 φορὲς ἀπὸ 1π, κάθε 2η

ΜΑΝΙΚΙΑ: Μὲ τὸ λαμὲ πράσινο νῆμα, βάλτε 100π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε 20 ἑκατ. ζέρσεϋ. Κατόπιν ἀρχίστε τὶς ρίγες πλέκοντας 2 βελόνες ἀσημί, 4 βελόνες πράσινο, 2 βελόνες ἀσημί, 20 βελόνες πράσινο. Ἐπαναλάβατε τὶς ρίγες ἐπὶ 4 φορές, κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες 5 φορὲς ἀπὸ 1π κάθε 10 βελόνες. Πλέξτε 20 βελόνες πράσινο καὶ σχηματίστε τὸ στρογγύλευμα, κλείνοντας καὶ στὶς 2 ἄκρες στὴν ἀρχὴ 4π καὶ κατόπιν ἀπὸ 1π κάθε 2 βελόνες ἐνῶ θὰ συνεχίζετε τὶς ρίγες. Ὅταν τὸ στρογγύλευμα ἔχη ὕψος 14 ἑκατ. κλεῖστε τοὺς ὑπόλοιπους πόντους σὲ μία φορά.

ΜΑΝΣΕΤΕΣ: Μὲ τὸ λαμὲ πράσινο νῆμα, βάλτε 60π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε 13 ἑκατ. ζέρσεϋ. Κλεῖστε τοὺς πόντους σὲ μία φορά. Πλέξτε καὶ τὴν ἄλλη μανσέτα ὅμοια.

ΖΩΝΗ: Μὲ τὸ πράσινο λαμὲ νῆμα, βάλτε 12π στὶς βελόνες σας καὶ πλέξτε 150 ἑκατ. διπλὸ ζέρσεϋ. Κλεῖστε τὴν ἄκρη μὲ βελονιὰ πόντου.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΗ: Ράψτε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ τὶς ραφὲς τῶν ὤμων καὶ τῶν μανικιῶν. Γύρω στὴν ἄκρη τῶν μπροστινῶν καὶ τοῦ ντεκολτὲ γυρίστε ἕνα στριφωματάκι καὶ ράψτε το μὲ κρυφὲς βελονιές. Ἑνῶστε τὰ μανίκια. Ἑνῶστε τὶς δύο ἄκρες στὴ φάσα τῆς κάθε μανσέτας. Σουρῶστε τὶς κάτω ἄκρες τῶν μανικιῶν, ὥστε νὰ φθάσουν στὸ φάρδος τῆς μανσέτας. Ἑνῶστε τὶς μανσέτες. Ἑνῶστε τὰ μανίκια.

4 ΜΠΛΟΥΖΑ ΜΕ ΡΙΓΕΣ ΣΕ ΧΡΥΣΟ ΚΑΙ ΑΣΗΜΙ

ΥΛΙΚΑ: 100 γραμ. μαλλὶ σὲ χρῶμα γκρὶ ἀρζὰν καὶ 200 γραμ. νῆμα λαμέ, σὲ χρῶμα χρυσαφί. Βελόνες Νο 3.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: 1) Ζέρσεϋ = μία βελόνα καλή, μία βελόνα ἀνάποδη. 2) Ἀνάποδο ζέρσεϋ = θὰ πλέξετε ζέρσεϋ, ποὺ θὰ τὸ μεταχειριστῆτε ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. 3) Διπλὸ ζέρσεϋ = 1η βελόνα: * 1π καλή, φέρτε τὴν κλωστὴ μπροστά, πάρτε 1π ἄπλεκτον

(κι ἡ γνώμη τοῦ ἀναγνώστη;)

ἐκτύπωσις δεδομένων
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΠΟΧΗΣ
Ἀπὸ τὸν ὦμο
τσέπες τετράγωνες
μάκρος παλτοῦ
καὶ κουμπιά
ΓΙΚΗ
στὶς γιορτές.
Ἡ κατασκευή τ
εἶναι τόσο εὔκολ
ὥστε θὰ σᾶς φαν
ἀληθινὴ διασκέδα

ΙΠΡ
ΞΧ
ΜΝΝ
ΜΝΝ
3456
ΦΨ
ΑΑΑΒΓ
ΑΑΑΑΒΓαβγ
ΝΞΟΟαααβγ
ΕΕ
ΜΡ

ΣΧΟΛΙΟ

• Ἡ διαπίστωση εἶναι, ἤ τείνει νά γίνει, κοινός τόπος πλέον : οἱ παραδοσιακές μορφές-τεχνικές λογοτεχνίας ἀδυνατοῦν νά μᾶς δώσουν μιά ὁλοκληρωμένη εἰκόνα τοῦ σύγχρονου κόσμου -ἑνός κόσμου σέ μεταβολή.

• Οἱ γνώριμες δομές τῆς κυρίαρχης λογοτεχνίας - ἀκόμα κι αὐτές πού κατ' ἐπίφαση δήλωσαν "πρωτοποριακές", γιά νά δώσουν ἄλλη μιά εὐκαιρία προσωρινῆς ἐπιβίωσης στό εἶδος - βουλιάζουν διαρκῶς στό σαρκοβόρο πάθος τῆς ἀδράνειάς τους. Συνυπεύθυνοι σ' αὐτό : συγγραφεῖς πού ἤ ἀγνοοῦν τό πρόβλημα, ἤ ἐθελοτυφλοῦν ἀδυνατῶντας νά ἐγκαταλείψουν κεκτημένα συμφέροντα κι ἀπ' τήν ἄλλη μεριά ἀναγνῶστες ἀνεκτικοί, ὀκνηροί, ἀλλά καί ἀφελεῖς.

• Ὅταν ὅλες οἱ ἄλλες τέχνες γίνονται ὅλο καί περισσότερο ἀνοιχτές/ δεκτικές σέ μεταξύ τους ἐπιμιξίες, ἀποδίδοντας ἔτσι στήν Τέχνη μιά παληά της - κι ἀπό καιρό χαμένη - σχεδόν ἀρχέτυπη ἰδιότητα/ δυνατότητα : τήν Ἐπικοινωνία, τό νά ἐξακολουθεῖ ἡ λογοτεχνία νά παραμένει "κλειστή" στίς σελίδες τῶν βιβλίων, στίς προστατευμένες βιτρίνες τῶν βιβλιοπωλείων, στή θαλπωρή τῆς κρεβατοκάμαρας καί τοῦ γαλαζωποῦ ἀμπαζούρ, δέν εἶναι τουλάχιστον ἀναχρονιστικό ;

• Στούς συγγραφεῖς πού συνειδητοποιοῦν αὐτή τήν τετελεσμένη κατάσταση, τά περιθώρια τρόπων ἀντιμετώπισής της εἶναι προσδιορισμένα σχεδόν ἐκ τῶν "πραγμάτων". Τό ἔργο τους τώρα πρέπει

νά τό ἀναπτύξουν σέ δύο στάδια: α) τήν καταστροφή τῆς συμβατικῆς/κυρίαρχης λογοτεχνίας καί β) τήν ἀποκατάσταση μιᾶς νέας. Ἀνάλογη κίνηση ἀλλαγῆς πρέπει νά καλλιεργηθεῖ καί στούς ἀποδέκτες/ἀναγνῶστες: ἀμφισβήτηση τῶν ἰσχυόντων μοντέλων αἰσθητικῆς ἀντίληψης καί βαθμιαία ἀντικατάστασή τους μέ καινούργια. Στό στάδιο αὐτό εἶναι αὐτονόητη ἡ χρησιμότητα ἑνός ἀνοιχτοῦ διαλόγου ἀνάμεσα σέ δημιουργούς καί κοινό.

• Σήμερα γίνεται ὅλο καί πιό ἐμφανές ὅτι οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν ἀπ' τήν Τέχνη νά τούς βοηθήσει ν'ἀποκαταστήσουν μιά ἐπικοινωνία, μιά ἐπαφή κοινότητας, ἀφοῦ ὁ σύγχρονος τρόπος ζωῆς ἔχει κατακερματίσει αὐτές τίς δυνατότητες. Οἱ λεγόμενες ὀπτικοακουστικές τέχνες προσαρμόστηκαν σ'αὐτή τήν ἀνάγκη: βγῆκαν στό δρόμο. Τό ἐρώτημα εἶναι: ἡ λογοτεχνία παραμένει ἀδρανής ἐπειδή σάν εἶδος ἔχει ταυτισθεῖ μέ τό βιβλίο; δηλαδή δέν μποροῦμε νά κάνουμε ἤ νά ἀπολαύσουμε μιά λογοτεχνία ἐκτός βιβλίου; προσωπικά πιστεύω ὅτι μποροῦμε. Τό σύγχρονο περιβάλλον μᾶς προσφέρει ἄπειρες δυνατότητες νά ξαναδοῦμε καί νά ξανακούσουμε τόν ἀνθρώπινο λόγο. Καί τό σπουδαιότερο ἴσως: νά τόν ἀποκαταστήσουμε. Ἀκόμα καί σήμερα πού ὅλα αὐτά παραμένουν θεωρητικά καί ἀσυστηματοποίητα, ἕνας περίπατος στήν πόλη εἶναι εὔκολο νά μᾶς πείσει γιά τήν ὕπαρξη μιᾶς ὀπτικοακουστικῆς λογοτεχνίας πού δημιουργεῖται χωρίς συγγραφέα/κι ἴσως νά μπορεῖ ἤδη νά "μιλᾶ" σέ μερικούς ἀναγνῶστες: διαφημίσεις καί κάθε εἴδους ἀνακοινώσεις, ἐπιγραφές μαγαζιῶν, σήματα ὁδικῆς κυκλοφορίας, κουβέντες, θόρυβοι κλπ.

• Ὑπάρχουν πολλά σημάδια πού μᾶς κάνουν νά πιστεύουμε ὅτι ὅλες οἱ ἐπί μέρους τέχνες τείνουν συνεχῶς στήν ἀνα-δημιουργία μιᾶς ὁλικῆς τέχνης. Κι ἀκόμα πιό μακρυά: πλησιάζει -πάλι- ὁ καιρός πού τά ὅρια δημιουργοῦ καί κοινοῦ θά καταρρεύσουν, μπροστά στή νέα πραγματικότητα τῆς κοινῆς μέθεξης καί συν-δημιουργίας τοῦ καλλιτεχνικοῦ γεγονότος. Τό ὅραμα εἶναι τουλάχιστον ἑλκυστικό κι ἀρκετά ἐνθαρρυντικό γιά νά μᾶς βοηθήσει στήν προσπάθεια τῆς ἀλλαγῆς. Καί γιά νά τήν κάνει πιό σύντομη. Σέ μᾶς τούς συγγραφεῖς ἀναγνωρίζω τίς πρόσθετες δυσκολίες τοῦ ἐγχειρήματος. Τό ἴδιο καί στούς ἀναγνῶστες μας. Οἱ συνάδελφοί μας τῶν ἄλλων τεχνῶν - καί οἱ θεατές/ἀκροατές τους - ἔχουν κερδίσει ἔδαφος. Γιά ν'ἀνακτήσουμε αὐτόν τόν "χαμένο καιρό", ἀλλά καί γιά νά φέρουμε βόλτα ἕνα τόσο δύσκαμπτο ἐκφραστικό μέσο, θά πρέπει ἡ πολεμική μας ἀπέναντι στό status quo τοῦ χώρου μας νά εἶναι ἐξαιρετικά βίαιη καί οἱ καινοτομίες μας πέρα ἀπό κάθε δισταγμό.

• Μιά (ἄλλη ἤ παράλληλη) λογοτεχνία "ἀνατροπῆς" πού θ'ἀναπτυχθεῖ μέσα στά πλαίσια ἑνός δεδομένου status συμβατικῆς (κυρίαρχης) λογοτεχνίας. Ἡ "ἄλλη" αὐτή λογοτεχνία μπορεῖ νά ἀνακοινώνεται εἴτε μέσα ἀπ' τά ἴδια κανάλια ἐπικοινωνίας τῆς κυρίαρχης εἴτε μέσα ἀπό δικούς της αὐτόνομους φορεῖς, ἤ χρησιμοποιώντας καί τούς δυό ἀγωγούς, ἀνάλογα μέ τίς περιπτώσεις, τίς συνθῆκες, τήν σκοπιμότητα κλπ.

• Ἡ λογοτεχνία αὐτή ἐξελίσσοντας καί διερευνώντας τά ὅριά της, τίς δυνατότητές της, τά χαρακτηριστικά της, θά πρέπει παράλληλα: νά ὑπονομεύει τά λογοτεχνικά ἄλλοθι τῆς συμβατικῆς λογοτεχνίας, νά μεγεθύνει τά σημεῖα ἐκεῖνα κυρίως πού ἐμφανίζονται οἱ ἀδυναμίες της, νά ἐπισημαίνει τά προσχήματά της, νά ἀποκαλύπτει τήν κενότητα τοῦ "λόγιου ψεύδους" (λογοτεχνικό ὕφος, ἀτμόσφαιρα, συγκαταβατικό χαμόγελο στόν ἀναγνώστη κ.ἄ.) νά ἐπιδιώκει διάλογο μέ τούς ἐκπροσώπους τῆς ἄλλης πλευρᾶς, μέ ἀνοιχτές συζητήσεις μπροστά σέ κοινό, ν'ἀναλύει κείμενά της μέ κριτικές σχόλια καί παρατηρήσεις, καλώντας τούς συγγραφεῖς της ν'ἀπαντήσουν καί τό κοινό ν'ἀναρωτηθεῖ γιά τή λειτουργία της. Μ'αὐτούς τούς τρόπους θά ἀμφισβητηθοῦν οἱ ἀρχές καί τά ὅρια τῆς "λογοτεχνικότητας" τῆς συμβατικῆς λογοτεχνίας, ΕΤΣΙ ΠΟΥ ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ Ν'ΑΝΑΡΩΤΗΘΟΥΝ ΓΕΜΑΤΟΙ (πανικό καί) ΑΠΟΡΙΑ: "ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΛΟΙΠΟΝ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ";

• Ποιές εἶναι σήμερα οἱ σχέσεις τῆς λογοτεχνίας μέ τίς ἄλλες τέχνες; Πῶς ἀντιμετωπίζει ἡ λογοτεχνία τήν εὐρύτερη τάση τῶν ἄλλων τεχνῶν γιά μιά συν-ὕπαρξη/συν-δημιουργία ἑνός καθολικοῦ καλλιτεχνικοῦ συμβάντος; Αἰσθάνεται ἀμήχανη ὡς πρός αὐτό; Αἰσθάνεται καχύποπτη κι ἐχθρική; Αἰσθάνεται μήπως ἀνίκανη νά συμμετάσχει; Αἰσθάνεται τέλος, τήν ἀνάγκη ν'ἀποδεσμευτεῖ ἀπ'τήν ἀδράνεια τοῦ παρελθόντος της;
(Ἡ ἀπάντηση στά ἐρωτήματα αὐτά μπορεῖ νά τύχει συμβολικῆς ἀμοιβῆς, ἀνάλογης μέ τόν χαρακτῆρα τῆς ἀπάντησης, τόν ἀριθμό τῶν ἀπαντήσεων κλπ., μέ προσφορά ποδηλάτου, κιβωτίου ἀναψυκτικῶν, ἐκδρομικῶν εἰσιτηρίων κ.ἄ. γνωστῶν ἑταιριῶν).

• Στήν "ἄλλη" λογοτεχνία ὑπάρχουν (καί) περιθώρια αὐτοπαρατήρησής της. Δηλαδή ἕνας σχολιασμός τῆς λειτουργίας της, ἔνθετος ἤ παράλληλος πρός τήν λογοτεχνική "περιοχή". Ὁ σχολιασμός αὐτός θά ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος δοκιμίου πάνω στή λογοτεχνία. Ἔτσι, οἱ θεωρητικές θέσεις θά μποροῦν νά ἐφαρμόζονται τήν ἴδια στιγμή μέσα στό "ἔργο". Σέ μιά ἄλλη προοπτική, δοκίμιο καί λογοτεχνικό "ἔργο" θά ταυτίζονται.

• Τά σχόλια αὐτά μποροῦν ἀνάμεσα στ'ἄλλα "παραδείγματος χάριν" νά ἐπισημαίνουν τά γενικά προβλήματα τοῦ σημερινοῦ συγγραφέα στή διατύπωση τῆς γραφῆς του. Καί πιό συγκεκριμένα: ἐγώ σάν συγγραφέας νά παρατηρῶ τίς "δυσκολίες" μου πάνω στή γραφή μου.

• Ὅσον ἀφορᾶ τή γραφή μου: νά προκαλῶ μιά ἐσκεμμένη "καταστροφή"

τοῦ ὑλικοῦ μου, ἀποδιαρθρώνοντας καί μετασχηματίζοντάς το. Οἱ ἀλλοιώσεις αὐτές νά ἐμφανίζονται αἰφνίδια μέν, ἀλλά ὄχι μέ τήν ἔννοια τοῦ καινοφανοῦς ἤ τοῦ παράδοξου. Νά γίνεται μέ τέτοιο τρόπο ὥστε ὁ ἀναγνώστης νά διακρίνει σ'αὐτές μιά διαφορετική ἀντίληψη (κατακτημένη ἤ σέ στάδιο ἔρευνας) γιά τή λειτουργία τῆς λογοτεχνίας.

• 'Εξ αἰτίας αὐτῶν τῶν ἀλληλοεξαρτήσεων/ἀλληλοεπιδράσεων μεταξύ συγγραφέα καί ἀναγνώστη, ἀναπτύσσονται -στή διάρκεια τῆς ἐπικοινωνίας τους- ἀναπόφευκτες μεταλλαγές. Πιθανότατα στό πεδίο αὐτῶν τῶν μεταλλαγῶν ἀναπαράγεται μιά ἄλλη λογοτεχνία. Ἡ λογοτεχνία αὐτή μπορεῖ νά καταγραφεῖ; Καί μήπως πρέπει νά τήν δοῦμε σάν μιά δημιουργική προέκταση τῆς ἀρχικῆς;

• Σ'αὐτή τήν ἀναπόφευκτη "ἀσυδοσία" τοῦ ἀναγνώστη ἀπέναντι στό βιβλίο, πῶς μπορεῖ ν'ἀντιδράσει ὁ συγγραφέας; Σέ ἄλλες τέχνες ὁ διάλογος δημιουργοῦ καί δέκτη, εἶναι ἐφικτός.
Π.χ. στό χῶρο τοῦ θεάματος ὑπάρχουν δυνατότητες γιά ἄμεση συμμετοχή-συνδιαλλαγή ἀμφοτέρων. 'Επίσης σ'ἕνα "περιβάλλον" ἤ σ' ἕνα "χάππενινγκ". Νά σκεφτοῦμε μιά λογοτεχνία τέτοια, πού νά προβλέπει ἀνάλογες δυνατότητες. Μήπως ὅμως ἔτσι φτάνουμε στό κρίσιμο σημεῖο: κατάργηση τοῦ βιβλίου;
ΗΡΘΕ ΛΟΙΠΟΝ Ο ΚΑΙΡΟΣ Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΗΣΕΙ ΕΞΩ ΑΠ'ΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ;

• Τό ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΕΑΡ ἤ "ὁ μεγάλος Ὑπνωτιστής ἀρχίζει ἀπόψε παραστάσεις στό θέατρο τῆς πόλης μας". Πῶς λειτουργεῖ λοιπόν ἡ γοητεία αὐτοῦ τοῦ ὑπερήλικου μέσου καλλιτεχνικῆς ἔκφρασης, σήμερα; Νά διερευνηθοῦν οἱ διαφοροποιήσεις παράλληλων ἐνεργειῶν ὅπως:
1. Μιά βόλτα στό κέντρο τῆς πόλης.
2. Ἡ ἀκρόαση τοῦ ραδιοφωνικοῦ δελτίου εἰδήσεων.
3. Ὁ μεσημβρινός συνωστισμός σέ τρόλλεϋ.
4. Ἡ περιδιάβαση σέ σοῦπερ-μάρκετ.
5. Μιά ἐκδρομή στή θάλασσα.
6. Ἕνα ἐρωτικό συμβάν. Καί (φυσικά)
7. Ἡ ἀνάγνωση ἑνός λογοτεχνικοῦ βιβλίου.

• Ἄν διαλέγω τή λογοτεχνία γιά νά σχηματοποιήσω μέσα ἀπ'αὐτήν τήν ἀνάγκη μου γιά "καλλιτεχνική ἔκφραση" δέν σημαίνει πώς ἔχω ἐκ τῶν προτέρων κάποια βεβαιότητα γιά τόν τρόπο λειτουργίας της. Αὐτή ἡ ἔλλειψη βεβαιότητας μέ ἀφήνει ἔκθετο ἀπέναντι σ'ἕνα λίγο-πολύ καταξιωμένο (ἰσχυροποιημένο) μοντέλο λογοτεχνικῆς λειτουργίας. Αὐτό πρός στιγμήν μοῦ προκαλεῖ ἕνα ὀδυνηρό αἴσθημα ἀνασφάλειας. Μπορεῖ ἐπίσης νά μέ ὁδηγήσει σέ σύγχυση. 'Απ'τήν ἄλλη μεριά ὅμως, μοῦ δίνει τή δυνατότητα νά κινηθῶ ἐλεύθερα - κι αὐτό γιά μένα εἶναι τό σημαντικώτερο κίνητρο.

Μιχαήλ Μήτρας : Γεννήθηκε στό Βόλο τό 1944.
Παρακολούθησε μαθήματα στή Νομική Σχολή Θεσσαλονίκης.
'Απ' τό 1971 ζεῖ στήν 'Αθήνα.
Τό 1972 κυκλοφόρησε τό βιβλίο "Φανταστική Νουβέλα".
Κείμενά του (λογοτεχνία καί θεωρητικά) ἔχουν δημοσιευτεῖ στά περιοδικά "'Αντί", "Ausblicke", "Χρονικό '73" ("Ὥρα) καί "Σῆμα" (ὑπῆρξε γιά ἕνα διάστημα μέλος τῆς συντακτικῆς του ὁμάδας).

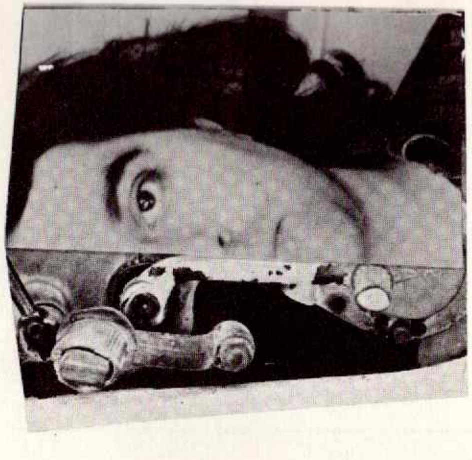

αὐτό μπορεῖ νά βγεῖ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ
ΠΑΝΩ Σ' ΕΝΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

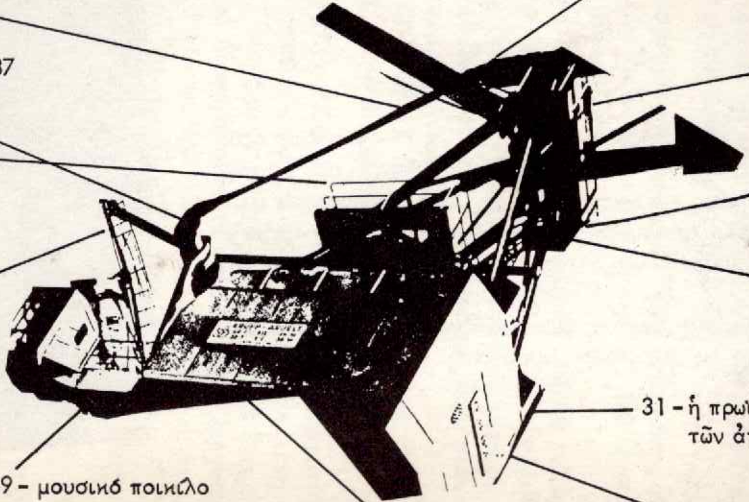

9/74 Μιχαήλ Μήτρας